

KvægInfo – Juni 2023

Indhold

- **Arrangementer**
- Bedriftsbesøg 28. august
- **Aktuelt**
- God skiltning hører med til smittebeskyttelse
- Varmestress hos malkekøer
- Mangel på grovfoder
- Vanding
- **Foderpriser**
- Foderpriser juni 2023
- Vi går på sommerferie
- **Kontakt**
- Kvægrådgivere hos SAGRO

ARRANGEMENTER

Bedriftsbesøg 28. august

SAGRO-kvæg, afholder bedriftsbesøg hos Simon Damgaard ved Herning mandag den 28. august.

Simon blev etableret hen over vinteren 2020/2021. Omkring 1. juni 2021 startede han med at malke på ejendommen efter at have bygget ny stald som et barmarksprojekt. I dag driver han en ejendom med 220 årskøer med tilhørende opdræt og ca. 135 ha jord.

Nærmere informationer om arrangementet kommer senere.

AKTUELT

God skiltning hører med til smittebeskyttelse

Af Kvægrådgiver, SAGRO Marianne Seekjær

På Haugaard tager man smittebeskyttelse alvorligt, og det signaleres med skiltning allerede i indkørslen. God skiltning på bedriften er et billigt, men effektivt led i god smittebeskyttelse.

”Jeg er glad for at arbejde et sted, hvor man signalerer smittebeskyttelse så professionelt.”

Sådan siger driftsleder Båhne Janssen fra Haugaard ved Vojens, som huser 630 årskøer. På Haugaard sættes smittebeskyttelse nemlig på dagsordenen med et stort skilt allerede ved indkørslen til besætningen – og skiltningen fortsætter rundt ved diverse indgange.

”Besøgende er ikke i tvivl om, hvilken adfærd vi ønsker af dem, fordi de møder et skilt, så snart de ankommer – og ved hver dør. Samtidig sparer det tid, når leverandører ved, hvor de skal køre hen, fordi de på forhånd har fået angivet fx

varelevering 1 eller 2. Så behøver de ikke at ringe til mig,” forklarer Båhne Jannsen.

Forebygger krydsning af interne kørselsveje

Fremgangsmåden i Vojens bakkes i høj grad op af dyrlæge Betina Tvistholm, SEGES Innovation, der har stor erfaring med smittebeskyttelse på kvægbedrifter:

“Når man styrer folk derhen, hvor man gerne vil have dem med god skiltning, kan man undgå eller minimere, at de krydser interne kørespor. Samtidig sikrer man sig, at folk benytter den indgang, hvor der er støvler og skiftetøj til rådighed. På den måde nedsættes risikoen for, at der kommer smitstoffer udefra ind i besætningen,” forklarer hun.

Betina Tvistholm oplever ofte landmænd, som ikke mener, at skiltning er nødvendig, fordi langt de fleste besøgende jo kommer ofte på bedriften.

“Men selvom vi mennesker godt ved, hvad vi skal, har vi brug for en reminder for at huske det,” understreger hun.

Varmestress hos malkekøer

Af Kvægrådgiver, SAGRO Bjørg Noël Andersen

Lidt om varmemstress

Fænomenet kan opstå når temperaturen og fugtigheden i det omgivende miljø overstiger den termoneutrale zone, som for køer er mellem -5 til +20 grader. Herover skal kroppen, regulere metabolismen i forsøget på, at afgive kropsvarme for at opretholde kroppens funktioner på det optimale niveau. Ved akut varme stress kan koen potentielt lide af hedeslag, som er en markant stigning i kropstemperaturen og i værste fald dør af det.

Et godt redskab til overvågning af varmemstress er den såkaldte THI skala (Temperature Humidity Index), som med fordel kan hænge i staldkontoret. Her kan man bl.a. se at ved 25 grader og en luftfugtighed på 50 % er der risiko for mild varmemstress og ved en temperatur på 28 grader og en luftfugtighed på 80 % er der risiko for alvorlig varmemstress (tryk her for at se THI skalaen).

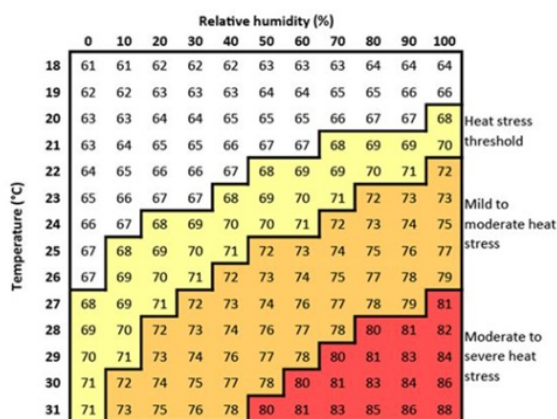
Symptomer

De mest almindelige symptomer på varmemstress er; *nedsat foderoptagelse, tabt af mælkeydelse, hyperventilation, tungen hængende ude, forringet reproduktion, immunforsvaret svækkes grundet lavere foderoptagelse og kan resultere i flere behandlinger af yverbetændelse, tilbageholdt efterbyrd, børbetændelse.* Dog kan mange symptomer og problemer fra varmemstress opstå efter den varme periode og nogle gange optræder de helt ind i efteråret pga. en betydelig efterslæbseffekt. De sidste 3 somre er det kendt, at højt ydende køer ikke kommer ovenpå før næste

laktation og mange goldkøer har problemer efter kælvning i efteråret grundet varmemstress i sommeren.

Gode løsninger på varmemstress

- Håndter dyr i de koldere timer på døgnet (vend om på døgnrytmen).
- Monter ventilatorer og overbrusning i områder med meget håndtering og aktivitet.
- Rengør vandkar oftere, evt. opstille ekstra vandkar (baljer).
- Reducer ventetid på opsamlingspladser og serviceområder.
- Hyppigere udfodringer og udfoder mest om aftenen.
- Øg energikoncentrationen i rationen.
- Brug det lettest fordøjelige grovfoder i den varme periode.
- Undgå at overfodre med protein. Kræver energi for udskillelse og genererer varme.
- Tilsæt mættet fedt.
- Undgå varme i foderet.
- Tilsæt natriumbikarbonat eller fodersalt.
- Tilsæt ekstra vitaminer.

Mangel på grovfoder

Af Kvægrådgiver, SAGRO Ejvin Kortegaard

Tørken i juni måned har nogen steder gjort det nødvendigt at afvige fra den oprindelige plan i marken. Vi oplever flere steder at udbyttet i 1. og 2. slæt ligger 1.000-2.000 FEN pr. Ha under det forventede. Samtidig er beholdningerne fra 2022 mindre grundet en tør sensommer. Det betyder at lagrene flere steder er presset.

Majsen ser heldigvis rigtig godt ud de fleste steder, men husk den er ikke i siloen endnu.

Overvej derfor at snitte en del af kornet til helsæd, som erstatning for den tabte avl i græs, eller for at bygge en lagerbuffer op igen. Helsæd er et rigtig fint foder til kvierne gennem vinteren. Har du ikke selv korn til modenhed vil det være en mulighed at tage kontakt til en planteavler og købe nogle Ha af vedkommende. Det kan være køb af korn eller ærter til helsæd.

Vårbyg og hvede til helsæd skal snittes, når kernen er dejagtig, og man kun lige kan klemme kernen sammen mellem to fingre. Typisk er det fire-fem uger efter skridning i vårbyg og tilsvarende fem-seks uger i vinterhvede.

Timing for høsttidspunktet er afgørende, da tørstofudviklingen kan gå hurtigt i juli måned. Derfor bør høsten hellere ske to dage for tidligt end én dag for sent, da tørstofindholdet hurtigt kan ændre sig med 15 procentpoint på en uge i juli. Vi må forvente en god kvalitet i helsæd som vi så i 2018. Når planten er ikke er blevet så høj på grund af tørken, har den ikke behov for samme stivhed i strået. Det betyder at indholdet af tungt fordøjeligt lignin er mindre i planten.

Kornhelsæd og bygærtehelsæd skal høstes direkte på roden, mens ærter i ren bestand bør skårlægges og forvejres til en tørstofprocent på 32-3. Husk at være opmærksom på sprøjte frister.

Halm!!!

I år har mange kornmarker (vårsæd) ikke samme volumen som normalt og det vil betyde mindre halm udbytte. Vær

opmærksom på dette og lav nogle aftaler så du sikrer dig den mængde halm du har behov for.

Vanding

Af Planterådgiver, SAGRO Klaus Beck-Hunderup

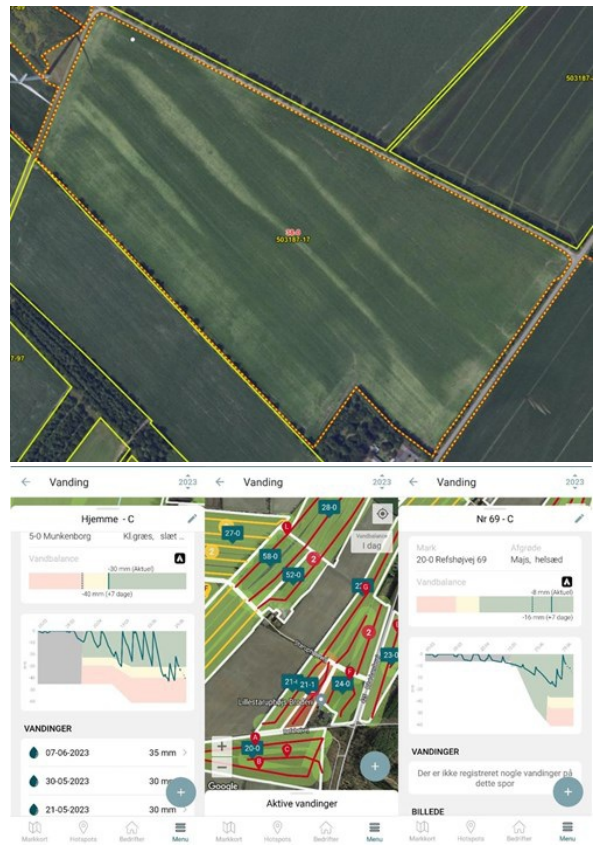
Kører dine vandingsmaskiner som de skal – hvis de ikke gør, kan det koste dig mange penge!

Problemet er særligt hvis vandet mellem vandingsspor ikke når sammen, så får man striber hvor græsset går ud og væksten i majs og specielt roer går i stå. Det koster på udbyttet og ikke mindst kvaliteten af dit foder – så konsekvenserne af dårlig vanding kan du trække med ind i stalden.

Hvad kan man gøre for at forbedre vandingen?

1. Skift de gamle aludysere, til nye og glatte plastdysere. Forsøg har vist at kastelængden bliver forøget med 3-4 meter, ved skift af gamle aludysere til nye plastdysere. Det er et nemt og billigt tiltag.
2. Vær kritisk overfor hvor stor din flytteafstand skal være – den optimale flytteafstand bør være 75 % af 2 x kastelængden. Dermed tager du højde for at den giver lidt mindre helt yderst – således at du undgår "huller" mellem vandingssporene.
3. Indstil sektorvinkel (spredningsvinklen) korrekt. Som udgangspunkt skal kanonen køre i en halvcirkel (180°) – hvis flytteafstanden er lidt for stor ift. overstående, kan man kompensere ved at rette dem lidt bagud (210°). Har man en rotormaskine bør de rettes længere bagud (240-270°) for at kompensere for det vand som rotoren spreder omkring maskinen.

Beslutningen om hvorvidt der skal vandes eller ej, bør bero på en vurdering af om der er vandingsbehov. Den bedste metode er et vandingsregnskab. Farmtracking Vandingsmodul er det bedste og enkleste vandingsregnskab du kan få. Det ligger på mobilen, så du har det ved hånden når du er i marken. Du og dine medarbejdere har overblikket over alle dine vandingsspor. Vandbalancen fortæller hvornår der er behov for vanding i de enkelte afgrøder og det er nemt at registrere vandingerne så den hele tiden er opdateret. Kontakt din planterådgiver og hør mere hvis du er

interesseret.

**Billede 1: Vandet roemark i august 2022 – det var meget tørt og varmt og det er tydeligt at se hvor vandet ikke er nået ud.*

**Billede 2: Eksempel på overblik over vandingsspor samt vandbalance for slætgræs og majs i Farmtracking Vanding modul.*

FODERPRISER

Foderpriser juni 2023

Af Kvægrådgiver, SAGRO Bendt Bendtsen

Mineral er pallepris

Fodermiddel	Pris	Bemærkninger
Kraftfoder 20% protein 14 tons tip	264 kr.	
Kraftfoder 27% protein, 14 tons tip	295,50 kr.	
Kraftfoder 33% protein 14 tons tip	322,50 kr.	8% fedt
Rapskager, 36 tons tippet	275,00 kr.	Termin, juni kr.
Rapsskrå, 36 tons tippet	udsolgt kr.	Termin, marts kr.
NON GM Sojaskrå tippet	431 kr.	Termin, feb. kr. forv.
Byg, 12 tons tippet	190 kr.	
Hvede, 12 tons tippet	193 kr.	
Rug, 12 tons tippet	184 kr.	
Fint formalet majs, 36 tons	235 kr.	
Småkalvefoder	447,50 kr.	25 kg/sæk/pallepris
Kalveblanding 17% protein, 15 tons	262,00 kr	
Lipitec Bovi LM fedt	1010 kr.	278 FE/100 kg

Fodersalt	172 kr.	
Kautisk soda	1050 kr.	
Magnesium clorid	736 kr.	Forsuring i closeup
Foderurea 46%	712 kr.	Kræver HACCP
80/20 urea	622 kr.	uden HACCP
Type 1 Mineral basis mikro	400 kr.	
Type 3 Mineral basis kridt	260 kr.	
Mineral goldkøer	920 – 1500 kr.	100 gr/ko

Vi går på sommerferie

Så blev det tid til sommerferie.

Kabalen gik op, så kontoret er bemandet hele sommeren.

Du er velkommen til at ringe til hovednummeret: 70 21 20 40, hvor du stilles om til en ledig kvægrådgiver.

KONTAKT

Kvægrådgivere hos SAGRO

[Klik her](#)